

KRONIKA

Chronicle of Events

*Sonja Ana Hoyer, Piran***POROČILO O DELU SLOVENSKEGA
UMETNOSTNOZGODOVINSKEGA DRUŠTVA****od občnega zbora v Moravskih Toplicah 25. septembra 1997
do občnega zbora 14. oktobra 1999 v Črni na Koroškem**

V tem dvoletnem mandatnem obdobju smo izvedli akcije, ki so bile sprejete v programu na zadnjem občnem zboru v Moravskih Toplicah. Med njimi naj najprej omenim spremembe in pripravo za objavo teksta novega Statuta društva in Pravilnika o podelitvi nagrade in priznanj Izidorja Cankarja. Oba dokumenta sta bila po vzoru prvega statuta društva iz leta 1921 z vnesenimi spremembami objavljena v Zborniku za umetnostno zgodovino št. 34, letnik 1998.

Na občnem zboru v Moravskih Toplicah smo sprejeli apel o problematiki Federalnega zbirnega centra, ki smo ga pripravili skupaj s Slovenskim muzejskim društvom, Slovenskim konservatorskim društvom, Društvom slovenskih likovnih kritikov in Slovenskim odborom AICE in ga poslali Vladi republike Slovenije, Državnemu zboru, Ministrstvu za kulturo R. Slovenije in slovenski javnosti; objavljen je bil v dnevnem časopisju: v Dnevniku 28. oktobra 1997 in v Večeru, v nekoliko spremenjeni obliki pa tudi v Delu.

Naslednja realizirana naloga, povezana z občnim zborom v Moravskih Toplicah oziroma posvetovanjem z naslovom Arhitekt Jože Plečnik v

Prekmurju, je bilo zbiranje in ureditev ter objava predavanj oz. gradiva tega posvetovanja v drugem zvezku Knjižnice Suzd v letu 1998. Poleg predavanj Janeza Balažica o kulturnozgodovinskem orisu časa, Friedricha Achleitnerja o mestu bogojanske cerkve v cerkvenem stavbarstvu med obema vojnama, dr. Damjana Prelovška o ikonografskem in oblikovnem pomenu bogojanske cerkve, dr. Petra Krečiča o arhitektu J. Plečniku v luči zbirk Arhitekturnega muzeja, dr. Jožeta Smeja o Plečniku in prekmurski duhovščini in prispevka podpisane o arhitektu Plečniku konservatorju v Prekmurju je v tej publikaciji izšla tudi bibliografija o Jožetu Plečniku in njegovih delih v Prekmurju, ki jo je pripravil Franc Kuzmič (predavanje dr. Staneta Bernika o poziciji bogojanske cerkve v razvoju slovenske moderne arhitekture je izšlo v zborniku profesorja Šumija).

V drugi polovici leta 1998 smo začeli priprave za prvo podelitev nagrade in priznanj Izidorja Cankarja. Že v avgustu 1998 so stekli prvi pogovori s kiparjem Dragom Tršarjem o oblikovanju plakete in z oblikovalko Nevo Štembergar za oblikovanje in tisk listine o podelitvi, oblikovanju map in vabil. Potem ko smo ob koncu leta 1998

imenovali strokovno komisijo (predsednik dr. Sergej Vrišer, člani Anka Aškerc, dr. Marjeta Ciglencečki, dr. Tomaž Brejc, dr. Ana Lavrič) za izbor nagrajencev, smo v 21. 1. 1999 objavili razpis v časniku Delu in po Pravilniku podelili prvič to nagrado na rojstni dan Izidorja Cankarja 22. aprila 1999 na priložnostni slovesnosti v Moderni galeriji v Ljubljani. Z odlomki iz njegovega romana *S poti*, ki sta jih brala igralca Jožef Ropoša in Igor Samobor, smo se spomnili utemeljitelja slovenske umetnostne zgodovine in po zaslugi podpredsednice društva Brede Ilich Klančnik v Moderni galeriji tudi odkrili doprsni kip Izidorja Cankarja, avtorja Jakoba Savinška. Prvo nagrado Izidorja Cankarja je prejela prof. dr. Jelisava Špelca Čopič in prvi priznanji Izidorja Cankarja mag. Andreja Žigon in pa muzejska svetovalka Breda Ilich Klančnik.

Ob koncu leta 1998 smo po naših pripombah 23. 7. 1997 in 30. 11. 1997 v fazi priprave spremenjene spomeniškovarstvene zakonodaje še enkrat reagirali na zadevne spremembe Zakona o kulturni dediščini in pripravili Izjavo o spremembah Zakona o varstvu kulturne dediščine, ki je izšla v prilogi Dela dne 24. 12. 1998. V fazi sprejemanja zakona smo sodelovali tudi v anketi časnika Delo, ki jo je pripravila novinarka Dela Jelka Šutej Adamič. Vprašanja te ankete so zadevala reorganizacijo slovenske spomeniškovarstvene službe, ki pa se zdaj že izvaja in čakamo na prednosti njenih organizacijskih in strokovnih novosti.

Ob koncu leta 1998 smo pripravili tiskovno konferenco, na kateri smo

predstavili tri publikacije našega društva, in sicer Zbornik za umetnostno zgodovino št. 33/1997 in Zbornik za umetnostno zgodovino št. 34/1998 ter zvezek Knjižnice Suzd o arhitektu Jožetu Plečniku v Prekmurju.

O udeležbi na generalni skupščini CIHE, Mednarodnem združenju umetnostnih zgodovinarjev v Napoliju, je poročal njen redni član prof. dr. Stane Bernik. Po priporočilih skupščine v Napoliju smo na sestanku Izvršnega odbora Suzd 3. 3. 1998 sprejeli sklep, da bo IO še naprej nacionalni komite, za nadomestnega člana Cihe pa je bila imenovana dr. Sonja Ana Hoyer.

Za udeležbo članov SUZD na 30. kongresu Mednarodnega združenja umetnostnih zgodovinarjev, ki bo od 3.–8. septembra leta 2000 v Londonu, smo zaprosili sredstva v programu dela v letu 2000 – glede na to, da je Izvršni odbor Suzda tudi nacionalni komite Cihe in bi se poleg prof. dr. Staneta Bernika morali vsaj trije člani našega društva udeležiti tega kongresa.

V svet Moderne galerije je Suzd imenoval dr. Tomaža Brejca. Študentska sekcija je organizirala predavanje; predaval je Igor Zabel o vprašanju razmerja med kustosom in umetnikom.

4. maja 1998 smo organizirali Predavanje arhitekta Borisa Podrečce v Informacijskem centru Moderne galerije, ki se ga je udeležilo okoli 100 članov skupaj z arhitekti in študenti.

Na koncu poročila o delu lahko omenimo tudi pripravo posvetovanja o kiparstvu na prostem v Črni na Koroškem (pri čemer so odboru Suzd učinkovito pomagali Marko Košan in delav-

KRONIKA

ci Koroškega muzeja) ter pripravo programa dela za leto 2000, kjer izstopata dve nalogi, in sicer tisk in priprava tretjega zvezka Knjižnice Suzd z gradivom s posvetovanja v Črni in priprava večjega, mednarodno zastavljenega simpozija z delovnim naslovom »Kaj je prenova spomenika?«. V letu 2000 bi lahko ta simpozij pripravili in ga potem v naslednjem letu izvedli. Nanj bi povabili nekaj znanih mednarodno uveljavljenih teoretikov in praktikov spomeniškega varstva.

Ponovno, kot pred dvema letoma, pa moramo ugotoviti, da nam ni uspelo realizirati nobene ekskurzije. Tudi tokrat smo sicer pripravili in razpisali ekskurzijo, v New York – Washington, v maju 1999, ki pa je žal zaradi premajhnega števila prijav nismo mogli izvesti. Po statutu društva člani dose danjega IO, skupaj s predsednico in podpredsednico, s tem poročilom zaključujemo štiriletni mandat t. i. »ženskega« vodenja društva (vodilne funkcije v IO smo opravljale le ženske). V tem mandatu je bilo v delo društva uvedenih nekaj novosti organizacijske in vsebinske narave, pa tudi praktične, saj imamo svoj računalnik in prostor v Jakopičevi galeriji (medtem ko sedež ostaja na oddelku), zlasti pa smo izdali dve številki ZUZ-a in Knjižnico Suzd (natisnjena dva njena zvezka), pripravili novi statut in končno tudi mi ustanovili in podelili svojo stanovsko nagrado in priznanja Izidorja Cankarja. S tem so dani temelji za uspešno delo naprej. To dosedanji IO želi novoustanovljenemu.

Predsednica Suzd: *dr. Sonja Ana Hoyer*

Jakob Savinšek: *Portret Izidorja Cankarja* (1958), patiniran mavec, odlit v bron, Moderna galerija Ljubljana

**PRVA PODELITEV
NAGRADE IN PRIZNANJ
IZIDORJA CANKARJA**

22. aprila 1999 v Moderni galeriji
v Ljubljani

Danes je za slovensko umetnostno zgodovinsko vedo pomemben praznik. Slovensko umetnostno zgodovinsko društvo prvič podeljuje priznanja Izidorja Cankarja. Lahko se vprašamo, zakaj slavimo Izidorja Cankarja šele zdaj, medtem ko so prva taka priznanja namenili izbrancem umetnostnim zgodovinarjem konservatorjem (Steletova priznanja) že pred leti. S tem pa sta pod streho že dve od treh priznanj, poimenovanih po pionirjih naše stroke v moderni dobi.